

Tieteellisen tutkimuksen tietosuojaseloste

Tämä tietosuojaseloste kuvaa Kelan, Työn ja talouden tutkimus LABOREn (Labore) ja Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (Jotpa) yhteisen tutkimushankkeen henkilötietorekisteriä (ns. kohdeväestörekisteri), joka tarvitaan tutkittavien kutsu-
miseksi tutkimukseen ja tutkimuksen kohdeväestön kuvaamiseen.

Tässä tietosuojaselosteessa kerrotaan henkilötietojesi käsittelystä ja sinulle kuuluvista oikeuksista.

Tutkimuksen nimi

Äitien uravalmennuskokeilu: kohdeväestörekisteri

Rekisterinpitäjä

Kansaneläkelaitos (Kela)
Osoite: PL 450, 00056 KELA (Nordenskiöldinkatu 12, 00250 HELSINKI)
Puhelinnumero: 020 634 11 (vaihde)

Yhteyshenkilö tutkimusrekisteriä koskevissa asioissa

Nimi: Miska Simanainen
Postiosoite: PL 450, 00056 KELA
Puhelinnumero: 0206340527
Sähköpostiosoite: miska.simanainen@kela.fi

Tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Kohdeväestörekisterin muodostaminen on osa laajempaa tutkimushanketta ”Äitien uravalmennuskokeilu”, jonka Kela, Labore ja Jotpa suorittavat yhdessä. Kelan tutkimusryhmä vastaa kokeilun kohdeväestön kutsumisesta kokeiluun ja kohdeväestön tilastollisesta kuvauksesta. Kohdeväestörekisteriä ei yhdistetä tutkimuksessa kerättäviin muihin aineistoihin eivätkä sitä käsittele muut kuin hankeen tutkijat Kelan tutkimusryhmässä.

Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Yhteishankkeen vastuullinen tutkija Kelassa:

Nimi: Miska Simanainen
Postiosoite: PL 450, 00056 KELA
Puhelinnumero: 0206340527
Sähköpostiosoite: miska.simanainen@kela.fi

Tutkimuksen suorittajat

Kohdeväestörekisteri poimintaan Kelan tietoaainestoryhmässä. Kohdeväestörekisterin tietoja käsittelevät Kelan tutkimusryhmässä hankkeen nimetyt tutkijat.

Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Kelan tietosuojavastaava: Raila Brummer
Sähköpostiosoite: tietosuoja@kela.fi

Tutkimuksen luonne ja kestoaika

Kertatutkimus Seurantatutkimus

Tutkimuksen kestoaika (kuinka kauan henkilötietoja käsitellään):

1.1.2025-31.12.2040

Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Kohdeväestörekisterin muodostaminen on osa laajempaa tutkimushanketta ”Äitien uravalmennuskokeilu”, jossa tutkitaan perhevapaalla oleville äideille tarjottavan yksilöllisen uravalmennuksen vaikutuksia henkilöiden työllistymiseen ja opintoihin hakeutumiseen. Kohdeväestörekisteri muodostetaan 1) tutkittavien kutsumiseksi kokeiluun ja 2) kohdeväestön kuvaamiseksi tutkimuksen myöhemmissä vaiheissa.

Kelan etuusrekisteristä saatavien tietojen avulla tavoitetaan laaja henkilöjoukko, mikä on välttämätöntä riittävän osallistujamäärän saavuttamiseksi kokeiluun. Kokeilun osallistumiskutsu lähetetään Kelan etuusrekisterin tietojen perusteella sähköpostilla ja postitse kaikille kokeilun aloitushetkellä vähintään kuusi kuukautta peräkkäin kotihoidon tukea saaneille äideille. Kutsuja lähetetään sisällyttämiskriteerin myöhemmin täyttävälle

uusille henkilöille kuuden kuukauden välein, kunnes riittävä määrä osallistujia on saavutettu.

Kelan etuusrekisterin tiedot mahdollistavat kokeiluun kutsuttavien henkilöiden tilastollisen kuvailun, jonka avulla arvioidaan kokeilun tutkimustulosten yleistettävyyttä. Kohdeväestön tilastollinen kuvailu tehdään esittämällä kutsuttujen demografisia, sosioekonomisia ja aluejakaumia eikä kuvailusta ole mahdollista tunnistaa yksittäisiä henkilöitä.

Osallistuminen varsinaiseen kokeiluun on vapaaehtoista. Kokeilussa osallistujat jaetaan satunnaisesti kahteen ryhmään, joista toiselle tarjotaan kuusi kuukautta kestävää yksilöllistä uravalmennusta. Kokeilun aikana tutkittavilta kerätään tietoja kyselyillä ja kokeilun arviointivaiheessa kyselytiedot yhdistetään rekisteritietoihin. Satunnaistettu tutkimusasetelma ja rekisteriseuranta mahdollistavat luotettavan arvion tekemisen yksilövalmennuksen vaikutuksista kohdeväestön työllistymiseen.

Kohdeväestörekisteriä ei yhdistetä kokeilun muissa vaiheissa kerättäviin ja käsiteltäviin kysely- ja rekisteritietoihin. Kokeilun toimeenpanossa ja arvioinnissa kerättävistä, säilytettävistä ja käsiteltävistä tiedoista on tuotettu erilliset tietosuojailmoitukset. Kokeilurekisteristä vastaa Jotpa ja kokeilun arviointitutkimusaineistosta vastaa Labore.

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn peruste on EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti seuraava:

- Yleisen edun mukainen tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)
- Rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattaminen, mikä:
- Tutkittavan suostumus
- Oikeutettu etu; mikä tunnistettu etu on kyseessä:

Muu, mikä:

Erityiset henkilötietoryhmät (nk. arkaluonteiset tiedot)

Tutkimuksessa ei käsitellä tietosuoja-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettuja erityisiä henkilötietoryhmiä.

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia erityisiä henkilötietoja:

Äidinkieli

Poliittiset mielipiteet

Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus

Ammattiliiton jäsenyys

Geneettiset tiedot

Biometrinen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten

Terveystta koskevat tiedot

Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Edellä mainittujen erityisten henkilötietojen käsittely perustuu seuraavaan tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaiseen erityisehtoon:

Yleisen edun mukainen tieteellinen tai historiallinen tutkimustarkoitus tai tilastollinen tarkoitus (tietosuojalain 6 §:n 7 kohta)

Tutkittavan/rekisteröidyn nimenomainen suostumus

- Tutkittava on saattanut käsiteltävät arkaluonteiset tiedot julkisiksi
- Käsitteleminen on tarpeen tärkeän yleisen edun vuoksi
- Muu, mikä:

Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää

Kohdeväestörekisteri sisältää tietoja kokeilun kohdeväestöstä. Kokeilun kohdeväestö koostuu kokeilun aloitushetkellä vähintään kuusi kuukautta peräkkäin kotihoidon tukea saaneista henkilöistä. Kohdeväestöä laajennetaan tarvittaessa kuuden kuukauden välein sisällyttämiskriteerin myöhemmin täyttäneillä uusilla henkilöillä.

Kohdeväestörekisteriin tallennetaan tutkimukseen kutsuttujen yksilöinnissä ja varsinaisten tutkimuskutsujen lähettämisessä tarvittavat tiedot eli henkilön nimi, sähköpostiosoite, postiosoite, Kelan pseudonyymi asiakastunnus, poimintaerä, poimintaerittäin saattunaisesti järjestetty yksilöllinen tutkimusnumero ja asiointikieli. Lisäksi rekisteriin tallennetaan kohdeväestön kuvailussa tarvittavia muuttujia eli Kelan etuuksien käyttöä koskevia tietoja, tuen saajan perherakennetta ja lasten hoitojärjestelyjä koskevia tietoja, hakijan ja hänen puolisonsa demografisia ja sosioekonomista asemaa kuvaavia tietoja, kuten ikä, ansiotulot ja saadut sosiaalietuudet.

Kohdeväestöön kuuluvien henkilöiden nimi, sähköpostiosoite, postiosoite, poimintaerä, tutkimusnumero ja asiointikieli tarvitaan tutkimuskutsujen lähettämiseen. Henkilöiden nimet, sähköpostiosoitteet ja postiosoitteet poistetaan rekisteristä, kun tutkimuskutsut ja muistutusviestit on lähetetty eli kuuden kuukauden kuluttua poiminnasta. Kelan pseudonyymi asiakastunnus tarvitaan kohdeväestön tilastollisessa kuvailussa käytettävien taustatietojen yhdistämiseen Kelan etuusrekisteristä.

Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Henkilötietoja kerätään tutkimukseen seuraavista lähteistä:

- Suoraan tutkimukseen osallistuvilta

Haastattelu

Postissa lähetettävä kyselylomake

Sähköinen kyselylomake

Videointi

Muu tapa, mikä:

Tutkittavalla ei ole velvollisuutta toimittaa tarvittavia henkilötietoja. Osallistuminen on vapaaehtoista, eikä osallistumatta jättämisestä aiheudu seurauksia.

Muualta kuin tutkimukseen osallistuvilta, mistä ja mitä tietoja: Kelan etuusrekisteri ja Kelan tulorekisteritiedot sekä tietoja Kelan väestötietojärjestelmästä.

Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Henkilötasoisia tietoja ei siirretä eikä luovuteta Kelan tutkimusryhmän ulkopuolelle. Aineistosta muodostetaan ryhmätasoisia kuvailutietoja (tilastoja) hankkeen tutkimusryhmän käyttöön ja tutkimusjulkaisuihin. Yksilöt eivät ole tunnistettavissa näistä kuvailutiedoista.

Tietojen siirto/luovuttaminen EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä eikä luovuteta EU:n tai ETA:n ulkopuolelle.

Automatisoitu päätöksenteko ja profilointi

Automaattisia päätöksiä tai profilointia ei tehdä. Tutkimusta varten kerättyjä henkilötietoja ei käytetä tutkittavia koskevaan päätöksentekoon.

Henkilötietojen suojauksen periaatteet

Tiedot ovat salassa pidettäviä.

Kaikki hankkeessa henkilötietoja käsittelevät ovat allekirjoittaneet vaitiolo- ja salassapitositoumuksen ja ymmärtävät henkilötietojen käsittelyä koskevat vaatimukset.

Manuaalinen aineisto:

Manuaalista aineistoa ei kerätä.

Tutkimuksessa kerätään manuaalista aineistoa; manuaalinen aineisto suojataan seuraavalla tavalla:

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot:

Käyttäjätunnus Salasana Käytön rekisteröinti (lokiteidot)

Kulun valvonta (tilat)

Suojattu verkkoyhteys

Muu, mikä:

Aineiston anonymisointi / pseudonymisointi:

Aineisto anonymisoidaan aineiston perustamisvaiheessa (kaikki tunnistetiedot poistetaan täydellisesti, jotta paluuta tunnisteteelliseen tietoon ei ole, eikä aineistoon voida yhdistää uusia tietoja).

Suorat tunnistetiedot poistetaan aineiston perustamisvaiheessa (pseudonymisoitu aineisto, jolloin tunnistettavuuteen voidaan palata koodin tai vastaavan tiedon avulla ja aineistoon voidaan yhdistää uusia tietoja). Tunnistetiedot ja tutkimusnumerot yhdistävä koodiavain säilytetään huolellisesti erillään henkilötiedoista ja tutkimusaineistosta ja siihen on pääsy vain rajatulla osalla tutkimusryhmän jäsenistä.

Aineisto analysoidaan suurin tunnistetiedoin, koska:

Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusrekisteri tuhoetaan 31.12.2040

Tutkimusrekisteri arkistoidaan ilman tunnistetietoja (anonymisoituna)

Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin

Mihin aineisto arkistoidaan, miten pitkäksi aikaa ja millä oikeusperusteella:

Tutkimukseen osallistuvan oikeudet

Tietosuojalainsäädäntö takaa rekisteröidylle tiettyjä oikeuksia:

- Silloin, kun henkilötietojen käsittely perustuu rekisteröidyn suostumukseen, hänellä on oikeus peruuttaa antamansa suostumus milloin tahansa sen vaikuttamatta suostumuksen perusteella ennen peruuttamista suoritetun käsittelyn lainmukaisuuteen.
- Rekisteröidyllä on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö häntä koskevia henkilötietoja tutkimuksessa, ja saada jäljennös käsiteltävistä henkilötiedoista.
- Jos käsiteltävissä rekisteröidyn henkilötiedoissa on epätarkkuuksia tai virheitä, hänellä on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.
- Rekisteröidyllä on oikeus vaatia henkilötietojensa poistamista tietyissä tilanteissa, kuten esimerkiksi käyttäessään vastustamisoikeutta tai peruuttaessaan antamansa suostumuksen.
- Rekisteröidyllä on oikeus henkilötietojen käsittelyn rajoittamiseen tietyissä tilanteissa, kuten esimerkiksi silloin, jos rekisteröity kiistää henkilötietojensa paikkansapitävyyden.

- Rekisteröidyillä on oikeus vastustaa henkilötietojen käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun.
- Jos rekisteröity haluaa käyttää oikeuttaan, hän voi ottaa yhteyttä edellä mainittuun yhteyshenkilöön. Jos tutkimuksen toteuttaminen ei (enää) edellytä, että rekisterinpitäjä voi tunnistaa rekisteröidyn, oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon ja käsittelyn rajoittamiseen ei sovelleta, ellei rekisteröity anna lisätietoja, joiden avulla hänet voidaan tunnistaa.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kohdassa kuvatuista oikeuksista saatetaan poiketa tietosuojaa koskevan lainsäädännön mukaisilla perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Rekisteröidyillä on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, jos hän katsoo, että henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Vaihde: 029 566 6700
Kirjaamo: 029 566 6768
Sähköposti: tietosuoja@om.fi